

Izhaja ob 4 jutraj.

Stane mesečno 12-50 Din

za inozemstvo 25/-

izobvezne

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1

Telefon št. 72.

# JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova  
ul. št. 54. Telef. št. 26.

Podružnice:

Maribor, Barvarska ul. 1.  
Tel. št. 22.

Celje, Aleksandrova s.

Račun pri pošt. čerkov.  
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 17. julija.

Ze včeraj smo poudarjali, da je bil «Markov protokol» že ab ovo akt nepoštenosti, preračunjen na medsebojno prevaranje. Radikalci so hoteli dobiti s pomočjo klerikalcev in radičevcev v svoje roke parlament in vlado, klerikalci in radičevci pa so pristali na «Markov protokol» v prepričanju, da jim bodo v njem obljubljene koncesije omogočile ojačenje dosedanjih pozicij ter pripravo na zadnji štadij njihovega separatističnega rovarjenja. Nepoštenost obojete niso mogli roditi poštenega otroka. Zato se je «Markov protokol» kot tak v kratkem času izkazal kot velika prevara. Račun za nepoštenost in nesposobnost SLS plačujejo sedaj njeni volilci.

Glavna gonilna sila, da je bil «Markov protokol» s tako naglico podpisan, je pa bilo slepo sovraštvo do demokratov, ki so ga gojili radikalci, klerikalci in radičevci. Razvoj dogodkov potrjuje tudi to, da je sicer mogoče s sovraštvom nekaj uničevati, ni pa mogoče na sovraštvo književati, ni pa mogoče na sovraštvo graditi. «Markov protokol» je izrični demokrat iz vlade, a nato je nastal v naši notranji politiki še večji kaos, nego je bil prej. V sovraštvo do demokratov so bili zlasti nebrzdani klerikalci. Dr. Korosec je na seji vodstva SLS v Celju s posebnim poudarkom naglašal, da se je parlamentarna delegacija SLS posredila iztisniti demokrate iz vlade. S tem dejstvom je lahko zadovoljno vodstvo klerikalne stranke, ne more pa biti zadovoljno slovensko ljudstvo.

Ni ga danes politično mislečega Sloveca v Sloveniji, ki bi bil mnenja, da je samoradikalni režim boljši od radikalno-demokratskega, četudi je poslednji vzbujal dokaj nezadovoljstva. Na žalost je bila jugoslovenska demokracija dosedaj še prebikla, da bi mogla s trdnim samodemokratskim režimom dokazati, da je spaz naroda in države mogoč v Jugoslaviji le z realizacijo dalekosežnega ter modernega, demokratskega programa. V radikalno-demokratski koaliciji se je odigraval zadnja leta velik boj med republiko in napredkom, med velesrbištvom in jugoslovanstvom, čegar cilj je popolna enakovaljavnost in enakovrednost vseh treh plemen v teoriji in v praksi. Pri neenakosti političnih sil demokratov in radikalcev ni čudno, ako demokratska stranka ni mogla na celi črti prodreti s svojim stališčem. Ako se ni hotelo ustaviti razvoja v našem notranjem državnem življenju, je bilo neobhodno potrebno v danih situacijah delati kompromise. Da politična kompromisov ni mogla biti povsem zadostna, ni čudno. Politična kratkovidnost državljanih žalibog ni uvidela najboljših volje ter neumorne prizadevanja demokratov ter je navadno valila krivdo za vse pogoške v državni politiki samo na demokratsko stranko, četudi po krivici. Slabejša stran demokratske - radikalne koalicije niso bili demokrati, pač pa radikalci. Za kiroso javnost je to jasno šele danes, ko demokratov ni več v vladi in ko vlada samoradikalni režim. Vse pokrajine države so na milost in ne-milost izročene eksploataciji stranke, ki v praksi ne pozna enakosti državljanih, vse državni aparat je v rokah stranke, katere sistem je nered, nesolidnost in korupcija. Sam «Markov protokol», v katerem je NRS priznala opravičenost najtežjih gravaminov proti državi in vladi, potrjuje to.

S tem, da so slovenski avtonomisti omogočili samoradikalno velesrbiško vlado, pa niso le storili ravno nasprotno tega, kar so volilcem obetali pred volitvami, marveč so tudi povzročili Sloveniji in Slovincem nepregledno škodo. Radikalna večina v parlamentu sklepa zakone ne oziraje se na interese naše pokrajine. Samoradikalna vlada vlada, ne da bi se veliko brigala za to, kako so Slovinci zadovoljni. Stvarne potrebe niti najmanj niso merodajne za radikalno politiko v Sloveniji. K večjemu iz spekulativnih in oportunističnih ozirov mečejo radikalni Slovincem drobtinice, kakor vržeš be-raču v klobok mlodar.

Tako ni bilo, dokler so bili v vladi tudi demokrati. Trojica slovenskih demokratskih poslancev številno sicer ni veliko pomenila, a bila je to sila, ki je znala z velikim, četudi ne s polnim uspehom, zagovarjati interese Slovence. Slovenski demokrati so pač dosežali uspehe za vse Slovence kot enakovaljaven faktor v okrilju parlamentarne organizacije jugoslovenske demokracije.

Nesrečna in brezvestna klerikalna politika, ki se naslanja na 21 poslancev, je sedaj pritrla Slovenijo do popolne izoliranosti ter brezpomembnosti. Brez ugleda in vpliva so danes Slo-

## Po objavi Markovega protokola

KLERIKALCI NISO ZADOVOLJNI Z OBJAVO. — SEPARATNI SPORAZUM MED NJIMI IN RADIKALI? — VAŽEN ODSTAVEK IZ PROTOKOLA IZPUŠČEN.

Beograd, 17. julija. p. Danes dopoldne se je vrnila seja poslanskega kluba klerikalne stranke, katere se je udeležil tudi glavni urednik «Slovenca» Smodej. Razpravljalo se je o politični situaciji, ki je nastala po objavi Markovega protokola. Klerikalci so nezadovoljni z objavo, ker menijo, da za to ni bil ugoden čas, in je vsled tega objava zgrešila svoj cilj. Klerikalci so zlasti ogorčeni nad Radičem, ker je objavil protokol, dasi so se oni temu protivili.

V beograjskih političnih krogih je izzvala seja klerikalnih poslancev živahno diskusijo. Značilno je, da se «Samouprava» zelo mlo izraža o klerikalcih. Ta pojav se tolmači kot poskus separatnega sporazuma med radikalci in klerikalci.

Beograd, 17. julija. Vести o veliki nesreči v Kragujevcu so v beograjski javnosti potisnile vtis Markovega protokola v ozadje. Nekateri dnevniki so objavili samo tekst, ali celo tega le v ekserptu ter se glede komentarja držijo precej rezervirano. Edino «Vreme», polificižno radikalno glasilo, se ponov-

no bavi s protokolom in poroča, da politični krogi smatrajo protokol edino kot dokaz nainosti blokaških politikov, ki so radikalcem omogočili popolno osiguranje oblasti, zdaj pa morajo pred skupščinskimi vrati čakati na milost. To se smatra kot smaten uspeh Pašićeve politike.

Nadalje potrjuje «Vreme», da je objavljeni tekst protokola avtentičen, edino ob sklepu manjka dostavek, da postane protokol pravomočen šele po odobritvi ministrskega sveta. To je Radič pač namenoma izpuštil.

Protiv geslu amputacije.

Beograd, 17. julija. h. Današnja «Politika» prinaša oster članek proti amputacijski politiki poednih strank in grup v naši državi. Njmamo pravice govoriti o amputaciji, ko je že itak velik del našega naroda amputiran in ostavljen pod tujim jarmom. V članku se tudi ostro protestira proti «velikosrbskim» koncepcijam. List naglašja ob sklepu, da bi amputacija bila v prid edinole našim sovražnikom.

## Seja narodne skupščine

NADALJEVANJE RAZPRAVE O VOJNEM ZAKONU.

Beograd, 17. julija. r. Na današnji seji narodne skupščine je tajnik Bojović naznanil, da je finančni minister predložil narodni skupščini zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o takšnih in pristojbinah. Predlog je bil izročen finančnemu odboru. Vojni minister je nato odgovoril na vprašanje posl. Miloša Radosavljevića (dem.) glede brezplačne vožnje za vojake, ki odhajajo na dopust. Naglašal je, da po sedanjem zakonu ni bilo mogoče nuditi vojakom brezplačne vožnje, a ker je bilo to krivično, imajo novi zakonski predlog določilo, da imajo vojaki pravico do enkratne brezplačne vožnje na leto. Skupščina je nato prešla na dnevni red. Posl. Pucelj je poudarjal, da bi bil najugodnejši termin za vpoklic rekrutov 1. oktober.

Voja Lazić (zemlj.) in tovariši predlagajo, da naj se 18-mesečna služba v kadru zniža na 1 leto, ker bi na ta način država lažje in boljše oskrbovala vojake. Pri št. 50, ki govori o skrajšani službi v stalnem kadru, predlaga, da se rok 9 mesecev skrajša na 6 mesecev. Pri št. 58, ki govori o dopustih vojakov, predlaga, da naj imajo vojaki, ki odhajajo na dopust, vedno pravico do brezplačne

vožnje, a ne samo enkrat na leto, kakor to predvideva zakon.

Svetozar Gjorgjević (dem.) naglašja, da je potrebno, da se skrajša 18-mesečni rok, ker se naš narod haš nahaja v stadiju obnove. Naša dolžnost je, da v sedanjih dobi ekonomske krize ne jemljemo narodu delovnih moči. Zahteva tudi, da se invalidom poveča osobita pažnja.

Po govoru posl. Škulja (kler.) je bil 4. oddelek II. del, ki govori o stalnem kadru sprejet z malimi izpremembami. Proti so glasovali klerikalci in muslimani. Nato je prišla debata o III. delu: mornarica. Po kratkem govoru posl. Zebota (kler.) je bil tudi ta oddelek sprejet. Doslej je bilo sprejetih že 197 členov a zakon ima v celam 380 členov. Seja je bila nato zaključena in se vrši prihodnja jutri ob pol 9. uri dopoldne.

PASIČEVE POČITNICE.

Beograd, 17. julija. r. Kakor domava vaš dopisnik je g. Pašić izrazil v radikalnem klubu željo, da naj bi uradniški in vojaški zakon bila sprejeta do dne 25. julija, nakar bi skupščina odšla na počitnice. Pašić sam namerava 25. ali 26. julija odpotovati v Pariz, in od tam v Marjanske Lazne in na Bled.

## Razprava o uradniškem zakonu

DRUGO POGlavJE SPREJETO. — ZAČETEK ODLOČILNE RAZPRAVE O PLAHAH.

Beograd, 17. julija. p. Na današnji seji zakonodajnega odbora je po izjavi ministra Trifkovića, da sprejme predlog dr. Kumanudija glede člena 11 in po predlogu predsednika Gjorgjevića, da se plače častnikov izenačijo s plačo uradnikov govoril radikal Kojić, ki se je v imenu vladne večine izjavil proti izenačenju plač. Nato se je vršilo glasovanje in je bilo drugo poglavje sprejeto s temi izpremembami: Členu 8. se doda alineja: «Izvršuje se prva kategorija s tem, da more preiti v drugo kategorijo». Čl. 9. in 10. sta ostala neizpremenjena. Pri št. 11 je bila sprejeta stilizacija dr. Kumanudija, tako da se ta člen sedaj glasi: «V prvo skupino prve kategorije pridejo predsedniki državnega sveta, kasacijskega sodišča in glavne kontrole in redni vsenčilski profesorji z 20 leti službe, ki se jim računa v pokojnino. Vse ostale stroke uradnikov državne službe se razporede s kraljevo uredbo v smislu št. 8, 7 in 8».

Nato preide odbor na 4. poglavje, ki govori o plačah. Demokrat Reiser je podal zelo obširen ekspoze o projektiranih plačah in zelo uspešno dokazal, da uradniške plače niso zvišane več kot štirikrat od predvojnih plač. Razdelitev na osnovne in položajne plače ima namen, da se v adnikom s osnovnimi plačami omogoči napredovanje brez obzira na to-

da po ustroju administrativne službe morda ne pridejo do položaja, a katerim je zvezano povišanje plač. Posl. Reiser je postavil predlog, da se osnovne plače v drugi kategoriji izpremene in sicer takole: «Četrta skupina 5400 Din. peta skupina 6810 Din. šesta skupina 7320 dinarjev, sedma skupina 8280 Din. osma skupina 9480 Din. deveta skupina 10.680 Din in deseta skupina 11.880 Din». Pri št. 81 predlaga, naj se glas namesto 35 let 32, a pri št. 44 namesto 60 odstotkov: «uradnikom prve in druge kategorije 70 odst., a ostalim uradnikom 60 odst.». Čl. 83 naj se v zvezi s št. 34 spremeni takole: «Da se položajne plače druge kategorije sorazmerno približajo prvi kategoriji in da se sorazmerno diferencirajo s tretjo kategorijo».

Nato je govoril predsednik Gjorgjević, za njim pa dr. Kumanudi, ki je predlagal naj se Reiserjev predlog predloži sekciji. Zahteval je, da se v št. 40 predvidi iste ugodnosti za aktivne uradnike v Južni Srbiji kot za upokojenke. Minister Trifković je sprejel ta predlog in zahteval isto za Črno goro. Poslanec Svetozar Pribojević je nato zahteval naj se današnja seja prekine in naj se na prihodnjo povabita ministra financ ter vojne, da podata kompetentne izjave o stvarih, ki se razpravljajo. Predsednik Gjorgjević je pristal na predlog Svetozarja Pribojevića, prekinil sejo in odredil prihodnjo za jutri.

## JUGOSLOVANSKA TRGOVSKA ZBORNIKA NA DUNAJU.

Dunaj, 17. julija. s. «8-Uhr-Blatt» poroča, da nameravajo ustanoviti na Dunaju jugoslovansko trgovsko zbornico, ki naj bi stonila v stike s češkoslovaško

## Reka v pričakovanju aneksije

SUMLJIV MOLK ITALIJANSKEGA ČASOPISJA.

Sušak, 17. julija. r. Danes je že četrty dan, odkar italijanski tisk z nobeno besedo ne omenja reškega vprašanja in odkar je prenehal tudi prinašati glasove jugoslovenskega tiska. Na Reki smatrajo to kot znak za uspeh italijanske politike v reškem vprašanju. Trdi se, da je to vprašanje že rešeno, da pa so sklepi tajni in jih nobena stran še noče objaviti. O tem vpra-

šanju so popolnoma poučene samo štiri osebe: z italijanske strani Mussolini in Contarini, z jugoslovenske pa dr. Ninčić in Antonijević. Stvar postaja aktualna in pride na dnevni red, čim bo sprejet v Italiji novi volilni zakon. Fašisti se nahajajo v stanju pričakovanja, naši ljudje pa resignirano čakajo, kaj pride.

## Reparacijsko vprašanje bo do jeseni definitivno rešeno?

OPTIMIZEM DR. BENEŠA. — PONOvNE KONFERENCE V PARIZU.

Praga, 17. julija. s. Pariški poročevalci «Prager Presse» se je razgovarjal z dr. Benešem, ki mu je pri tej priliki izjavil, da je z uspehi svojega potovanja zelo zadovoljen. Poleg podpisa češkoslovaško-angleške trgovinske pogodbe so se pričela tudi pogajanja o vprašanju sekvestracije češkoslovaškega premoženja na Angliškem, ki bodo v kratkem uspešno zaključena. Tudi glede angleškega problema je bil dosežen sporazum.

Glede splošnega političnega položaja je dobil ugodne vtise. Upati je, da bo reparacijsko vprašanje do jeseni urejeno, kljub nekaterim diferencam med Anglijo in Francijo ne presoja položaja prepestimistično.

Pariz, 17. julija. j. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je sprejel danes zastopnika agenture «Havas» in mu izjavil, da je nameraval na svojem potovanju objasniti vrsto vprašanj, ki se tičejo razmerja med Češkoslovaško in Francijo posebno glede trgovinske pogodbe kakor tudi podrobnosti o Masarykovem obisku. Razgovoriti se je hotel tudi glede madžarskega vprašanja. V vseh teh vprašanjih se je dosegel popoln sporazum. Samo po sebi umevno je, da se je zanimal tudi za veliko reparacijsko vprašanje, ker je hotel izvedeti, kako misli o njem Velika antanta, Raz-

unljivo je, da se je dal poučiti o stališču Anglije, Francije in Belgije. Z uspehi svojega potovanja je popolnoma zadovoljen. V Bruslju bo konfiriral s Theonismom in Jaspardem.

Ministreki predsednik Poincaré je imel danes dopoldne razgovor z dr. Benešem. Podatki nekaterih jutranjih listov, da je Poincaré sprejel dr. Beneša že včeraj, niso resnični.

Jutri odpotuje dr. Beneš v Bruselj. London, 17. julija. j. V merodajnih krogih presoja danes vprašanje sporazuma z Francijo nekam bolj optimistično. Zadnji Poincaréjev govor se smatra za ugodne znak bodočega sporazuma. Tudi se zatrjuje, da je ameriška vlada sporočila angleški, da želijo poročila o besedilu angleškega odgovora.

IZ PORUHRJA.

Berlin, 17. julija. j. «B. Z. am Mittag» javlja: Belgijske zasedbene oblasti so vzele zopet 40 talcev za spremljavo belgijski režijskih vlakov. Odrejeno je, da morajo vsak belgijski vlak spremljati nemški talci.

Berlin, 17. julija. s. Iz raznih industrijskih mest zasedenega ozemlja, kakor Essena, Bochuma, Dortmund itd., prihajajo poročila o poostitvi prometne zapore.

## Nove eksplozije v Kragujevcu

Kragujevac, 17. julija. r. Sinoči ob 10. in davi ob 3. in 5. je bilo zopet par eksplozij vnete municije. Danes dopoldne se je vršilo v Kragujevcu veliko zborovanje, katerega se je udeležilo okoli 3000 meščanov. Sprejeta je bila resolucija, ki očita vladi in pristojnim oblastem, da niso dovolj osigurali mesta pred strašno nevarnostjo eksplozije. Resolucija zahteva, da se strugi Riječice in Stradiča razširita in poglobita, nepotrebna municija odnese v skladišča izven mesta, ter razporedi tako, da se slabejša razstreliva ne mešajo z močnimi. Meščanom naj se povrne škoda, ki so jo utrpeli povodom eksplozije, ranjenecem pa da primerna odškodnina. Končno se zahteva zavarovanje življenja delavcev. Resolucija se pošlje kralju, predsedniku vlade in narodni skupščini.

## Železničarska pragmatika

Beograd, 17. julija. p. Danes dopoldne se je vršila seja sekcije zakonodajnega odbora, ki se bavi s proučevanjem zakona o prometnem oseboju. Vršla se je diskusija o št. 78., ki po vladini redakciji določa, da je vsak železničar osebno odgovoren za vse poškodbe na državnih in zasebnih železnicah. Poslanec Kumanudi, Joca Jovanović in Zebot so se izjavili proti taki redakciji št. 78. ter poudarjali, da pride krivda železničarjev itak pred sodišče. Po daljši diskusiji je bilo dr. Kumanudiju naročeno, naj izdela drugo stilizacijo. Čl. 79. do 116. so bili sprejeti z malimi izpremembami. Pri št. 110. je prometni minister Velizar Janković zahteval, da se odvzamejo železničarjem brezplačne karte. Proti temu je odločno nastopil demokrat Reiser, ki je izjavil, da bi bilo to popolnoma neupravičeno. Sprejet je bil predlog dr. Kumanudija, da ostanjejo režijski vozni listki še nadalje, in sicer tudi za upokojenke in železničarske rodbine, da pa se jim za daljša potovanja dajo karte trikrat na leto. Nato se je razpravljalo o 10. poglavju, ki vsebuje disciplinarne predpise. Vsi členi do 143. so bili sprejeti brez izpremembe.

Prihodnja seja jutri dopoldne.

ZAKON O SREDNJIH ŠOLAH.

Beograd, 17. julija. p. Sekcija zakonodajnega odbora, ki proučava zakon o srednjih šolah, je sprejela v načelu pred-

loženi načrt. Sledila je specialna debata, pri kateri je bilo sprejetih 10 členov. V debati se je sprožila misel o posebni pragmatiki za profesorje srednjih šol. Sekcija je sprejela stališče prof. Reiserja, in ga delegirala, naj v tem smislu izdela predlog v duhu zakona o srednjih šolah. Jutri se razprava nadaljuje.

## UVOZ ITALIJANSKIH VIN V JUGOSLAVIJO.

Rim, 17. julija. r. Poslanec Pessante je postavil ministroma trgovine in financ interpelacijo, v kateri vprašuje, kaj je storila Italija da se od Jugoslavije doseže znižanje carin za uvoz italijanskih vin v Slovenijo. Interpelacija naglašja, da bi se na ta način še letos moglo uvoziti v Jugoslavijo 30 tisoč hl vina iz Ozorke in okolice.

## Inozemske borze

17. julija.

CURIH. Berlin 0.0024, Newyork 575. London 26.37, Pariz 33.40, Milan 24.60, Praga 17.20, Budimpešta 0.065, Bukarešta 2.95, Beograd 6.20, Sofija 5.20, Varšava 0.0047, Dunaj 0.0081, avstr. žigovane krone 0.00815.

TRST. Beograd 24.80—25, Pariz 135.50 do 136.25, London 107.35—107.70, Newyork 23.25—23.35, Curih 403—406, Berlin 0.009—0.011, Praga 69.70—70.25, Dunaj 0.032—0.033, dinarji 24.60—25.10, dolarji 23.25—23.35, car. franki (20) 88.75 do 89.50.

DUNAJ. Deize: Beograd 752—756 Berlin 0.27—0.29, Budimpešta 6.70—6.80, Bukarešta 369—371, London 325.000 do 326.000, Milan 3009—3021, Newyork 70935—71185, Pariz 4112—4128, Praga 2123—2133, Sofija 623—627, Varšava 0.59—0.61, Curih 12.295—12.345; valute: dolarji 70760—70960, lire 2975—2995 dinarji 743—749.

PRAGA. Dunaj 4.44, Berlin 1.35, Rim 142, Budimpešta 36.50, Praga 194, London 151.25, Newyork 33.225, Curih 508.25, Beograd 35.625.

BERLIN. Dunaj 311.22, Milan 9336.50, Praga 6503.50, Pariz 12.568, London 9975, Newyork 217.455, Curih 37.905, Beograd 2354.

LONDON. Beograd 410—430, Berlin 1.100.000—1.400.000, Milan 107.50—108, Praga 153.50—154, Dunaj 320.000 do 330.000.

NEW YORK. Beograd 107, London 459.50, Pariz 658.25, Berlin 0.04, Milan 429.50, Curih 17.41, Dunaj 0.145, Bukarešta 53.50.



# K polomu Jadranske banke v Trstu

Katastrofa tržaške Jadranske banke je v vsej jugoslovnski javnosti, zlasti pa v Zagrebu in Beogradu vzbudila tako neljubo presenečenje. Pričakujejo se namreč težke posledice ne samo s stališča neposredne izgube delničarjev, temveč tudi s stališča naravne reakcije, ki mora nastopiti proti afiliranemu Jadranski banki v Beogradu. Obsoja se, da se je razdelitev premoženja med obe sestrski Jadranski banki izvršila na način, ki je oboj banko spravil v stanje krize in jo sili, da mora iskati pokritja pri drugih. Obsoja se pa tudi nečestiti način razlastitve starih delničarjev, o katerem se smatra, da je po zakonu popolnoma nemogoče. Obsoja se uprava, ki je lahkomišelnost postopala s tujim premoženjem in je prikrivala položaj in s tem spravila v nesrečo premožne kroge, ki so ji slepo zaupali.

Vspričo temu položaju ni čuda, da skuša beograjska ali pravzaprav ljubljanska Jadranska banka, ki že čuti prihajati črne senice iz Trsta, zvrniti odgovornost vsaj moralno na druge. Ti poskusi so seveda brezupni in so stvarno brez pomena. Kajti zadnja uprava, zlasti pa vseomogočni ravnatelj Kamenarović, ki je dve leti delal brez seje upravnega sveta in nadzorstva, je brez dvoma odgovorna tudi gnojnino in ne samo moralno. In odgovorna je tudi Jadranska banka v Beogradu, četudi ima formalno drugo firmo.

V plačanem časopisu poskuša Jadranska banka v nasprotju z enodružnim prepričanjem vseh gospodarskih krogov vsaj nekaj moralne odgovornosti zvrniti na ono upravo svoj časotne Jadranske banke, ki jo je volila v letu 1920. Trdi, da je že takrat bilo gospodarstvo tržaške Jadranske banke slabo in da marsikatera izguba začenja že v tistem času. Mora se priznati in je to notorično, da so ob in po prevratu izvrstno delovale filijale Jadranske banke, ki so bile pod vodstvom tedanje ljubljanske največje bančne podružnice. Tržaška centrala pa je bila od Ljubljane, zlasti pa na pram tedanjemu ljubljanskemu ravnatelju popolnoma samostojna in je direkcijska pod vodstvom G. Gartnerja, oziroma G. Kačiča imela popolno avtonomijo, tako da je sama bila odgovorna na upravnem svetu in mu direktno poročala ter je s tedanjim poslovednim predsednikom G. Bogdanovičem sama brez stikov z Ljubljano vodila vse posle. Ko se je izvedelo, da italijanska vlada zahteva povračilo 9 milijonov lir radi konverzije kron, je tedanji ljubljanski ravnatelj Praprotnik z bančnim pravnim zastopnikom dr. K. odšel v Trst, da tamkaj preišče poslovanje centrale, a le - ta je strogo varovala svojo samostojnost in neposredno odgovornost predsedstvu pod vodstvom G. Bogdanoviča. Že to dejstvo samo pravi, da je vsak poskus, zvržati kakršnokoli odgovornost na tedanje ljubljansko vodstvo, popolnoma brezupen.

Sicer pa gre ravno za to in javnost ter prizadeti delničarji zahtevajo, da se vprašanje odgovornosti razčisti. Zato so delničarji na obnem zboru stali predlog, naj se izvoli preiskovalna komisija, ki bo ugotovila vzroke in prijela krivce poloma. Ravno proti temu za vsakega objektivnega človeka povsem umestnemu predlogu pa se je izjavil Oiro Kamenarović in je ta predlog pri glasovanju bil odbit z glasovi tistih nepoučenih delničarjev, ki so v slepem zaupanju deponirali svoje delnice zavodu ter so v njihovem imenu različni bančni uradniki glasovali za to, da se te delnice proglasijo za ničvredne. Na prosto je bilo in je še danes upravi Jadranske banke, da poseže po krivcih. To je ravno tisto, kar javnost in osleparjeni delničarji zahtevajo. Največje obsodbe je vredno ravno to, da skušajo pravi krivci s pomočjo fingirane večine rešiti sebe pred težjih regresnih tožb s tem, da ubijejo stare delničarje. Govorčenje v plačanem časopisu ne pomaga nič. Samo dejanja morejo uveriti javnost, in sicer preiskava, kdo je kriv, in tožbeni regres proti krivcem.

Zagrebski »Jutarnji list« z dne 17. julija poroča o obnem zboru Jadr. banke v Trstu in pravi med drugim: Na glavni skupščini Jadranske banke v Trstu je bil sprejet predlog, da stopi skupnica italijanskih kapitalistov v banko z glavnico 15 milijonov lir. Tako je prešla Jadranska banka v italijanske roke in se je tudi naziv zavoda spremenil v »Banca Adriatica«. V upravo banke pride 20 italijanov in samo 3 jugoslovenci. S tem je zadan ne samo našemu narodu v Istri ne go tudi v Dalmaciji in v ostalih naših krajih hud udarec. Ta napad na to našo veliko denarno družbo na Jadransko se je prijavil prav po tistem izdanku letnega leta, ko je nastala znana afera z malverzacijami v tržaški Jadranski banki. Pri vsem tem — kakor je podoba — se dela po vnaprej določenem načrtu. Neki skupini italijanskih finančnikov na belu a senatorjem della Torre, direktorjem rimskega »Monda«, ki je, kakor znano, naš prijatelj, so fašisti onemogočili udeležbo pri Jadranski banki in je fašistiška vlada preko svojih finančnih podjetij navalila zabritno za to italijansko skupino. Pri tem načrtu je podpirala italijanska uprava Jadranske banke v Tr-

stu. Posledice te italijanizacije Jadranske banke v Trstu se bodo občutile tudi v Beogradu, ker ima Jadranska banka v Trstu neke terjatve proti beograjski Jadranski banki, ki presegajo kapital Jadranske banke v Beogradu, tako da bo sedaj gotovo tudi v Jadransko banko v Beogradu infiltriran italijanski kapital. Razen tega ima Jadranska banka v Trstu veliko število delnic parobrodarske družbe »Oceanica«, ki pripada po dogovoru Bertolini-Trumbić naši državi. Sedaj se bodo tudi v tej družbi občutile posledice tega koraka, s tem da dobe Italijani v svoje roke tudi te delnice, tako da nam bodo mogli sčasoma odvzeti to družbo in bi bili na ta način izročeni njihovi samovolji. »Jutarnji list« poroča nadalje s Sužaka: V tukajšnjih bančnih in pomorskih krogih je italijanizacija Jadranske banke v Trstu izvala zaprepaščenje. Tu so prepričani, da je bila cela ta stvar izvedena povsem tajno, da so bili naši delničarji neprizadovoljno zaskočen, tako da niso mogli priti pravočasno v Trst, da bi v zadnjem hipu preprečili to kombinacijo.

Zagrebski »Morgen« z dne 17. julija poroča podobno in poudarja, da se je ta napad na naš edini veliki denarni zavod na Jadrano pripravljali na tihem že preko enega leta. Dalje omenja, da je pri izvedbi italijanskih namer podpirala fašisti tudi uprava Jadranske banke v Beogradu.

Zagrebski »Novosti« z dne 17. julija poročajo s Sužaka med drugim: Sužaki in rešili krogi so zelo neugodno dirjeni zaradi te transakcije, ki je izvedena tako, da niso delničarji bili o tem obveščeni. Posamezne podružnice so prejele poziv šele 8 dni prej z navodilom, da ga ne objavijo javno, a delničarje, ki bi za poziv doznali, da naj pouče, da morajo svoje delnice predložiti 6 dni pred skupščino v beograjski centrali. Reski avtonomaši in naši sužaki krogi vidijo v celem tem postopanju nedopustljiv način obenem pa očitno tendenco italijanske fašistovske vlade, da favorizira Trst ter uduši Reko. Karakteristično je, da je italijanska vlada ustavila proces proti Jadranski banki.

Zagrebski »Riječ« z dne 18. julija poroča o glavni skupščini Jadranske banke v Trstu, da je bila sklicana »na furtivni način«, tako da naši delničarji niso mogli dojeti na skupščino in braniti svoje interese. V dejstvu, da pri italijaniziranju Jadr. banke v Trstu sodeluje tudi Host-Venturi, je dokaz, da je stvar izvedena od strani fašistov na škodo Reke in korist Trsta. Dalje poroča »Riječ« s Sužaka, da ima tamošnja Banka i štedionica za Primorje v svojem portfelju večje število delnic Jadranske banke v Trstu, ki ostanejo sedaj brez vrednosti, kar pomeni težek udarec za ta zavod. (Ta banka je imela že pred in med vojno veliko število delnic Jadr. banke v Trstu in je meseca junija 1921 prevzela še 6000 komadov delnic Jadr. banke po 2000 kron za komad. Op. ur.) Med sužaskimi pomorci se tržaški dogodek zelo živahno komentira, ker je znano, da ima Jadr. banka v Trstu v svojih portfeljih veliko število delnic jugoslovnske parobrodarske d. d. »Oceanica«, ki pripada po sporazumu Trumbić-Bertolini naši državi. »Oceanica« pada na ta način zopet povsem v italijanske roke. Sedaj je jasno, zakaj se »Oceanica« ni požurila, da prenese svoj sedež na naše ozemlje. Jasno je pa tudi, zakaj se naša vlada ni pobrigala, da se ta zadeva pospeši.

## Mussolinijeva zmaga

d. Rim, 16. julija.

Rimski fašistovski diktator je pravkar zmagal v drugi. Prvič je zmagal la ni na jesen s fašistovskim pohodom na Rim. Tričetletni položaj na krmilu države pa ga je uveril, da fašistovski revolucija ne pomeni nič, ako ji ne bo sledilo vsaj na videz legalno zastopstvo, ki bo imelo v parlamentu večino. Gospod Mussolini je zato naročil svojim somišljenikom, naj izdelajo za volilni red takšen načrt, ki bo njemu definitivno zagotovil oblast v državi.

To se mu je sedaj posrečilo. Mussolini je s svojim novim volilnim redom, ki zagotavlja večino poslancev oni stranki, katera dobi največ glasov, prodrl. S tem je rešil fašizem vseh tistih opasnosti, katerim je bila sedanja vlada stranka izpostavljena, da je ostal še nadalje v veljavi proporen sistem.

Kakor je bilo že v naprej pričakovati, so za Mussolinija poleg nacionalističnih desničarjev glasovali deloma tudi popolari, in to kljub temu, da so prvotno sklenili glasovati proti njemu. S tem se je ministrskemu predsedniku posrečilo razbiti enotno fronto popularov, ki se je odločila glasovati en bloc proti volilnemu redu očitno pod še vedno trajajočim vplivom odstopivšega tajnika dona Sturza.

Najzanimivejši del volilne debate za nas jugoslovane pa tvori govor tržaškega poslanca Wilfana. Ko je zbornica sprejela predlog, da se zaključijo načelna debata o volilni reformi, je dr. Wilfan predlagal sledeče: »Zbornica priznava upravičeno potrebo, da se tudi narodnim manjšinam zagotove njihove pravice na ta način, da dobe zastopništvo v parlamentu. Predlog, katerega je podpisal tudi istrski poslanec dr. Stanger, je predlagatelj nato obrazložil. Dejal je,

da je volilni red lahko dober kajno temu, da se proti njemu pojavlja močna opozicija. Odločilnega pomena, da je pri vseh volilnih redih dejstvo, kako se ti izvajajo. »Jaz«, je dejal dr. Wilfan, »nemorenam zaupati vladi, ki se je s silo povzpela do oblasti in ki se drži državnega vodstva z nasiljem in z nezakonitimi sredstvi. (Pri fašistih je ob teh besedah nastal velik vihar.) Dosedanja izkustva z vladajočim fašizmom ne nudijo jamstva, da bi izvedba novega volilnega reda mogla zagotoviti svobodno volitve. Volitve bodo vodili organi sedanje vlade, a da bi se volitve izvršile kolikor mogoče nepristransko, bi morali volilne komisije tvoriti sodni organi, ne pa vladni pristaji. Tako se pa bodo volitve vršile pod vplivom političnih motivov. Novi volilni red uničuje dosedanje pravice slovenskih narodnih manjšin, da dobe svoje zastopnike v parlamentu. V Italiji bodo z novim volilnim redom narodne manjšine popolnoma izolirane ter ne bodo mogle sodelovati v državnem življenju. Njihov položaj bo v bodoče še bolj podrejenega značaja, kakor je bil doslej.« — Nato je govornik pozval vlado, naj se ozre na težek položaj italijanskih jugoslovancev in naj ne tlači njihovih pravic v še večji meri. Ako bodo Italijani še dalje tako zatirali jugoslovane, bodo ti primorani apelirati na ostale civilizirane narode.

Po teh besedah so fašisti zagnali tako vpljeto, da je dr. Wilfan moral končati govor. Med kričaji in razbijaji se je najboljši odlikoval znani požigalec tržaškega Narodnega doma Giunta, ki je izrazil višek svoje parlamentarne civilizacije z besedami: »Divja ušiva živina!« Te besede, kakor so kratke, že same od sebe odpirajo bližnjo politično perspektivo razmerja med Italijani in v italijansko državo vključenimi jugoslovani.

## Politične beleške

Mariborsko oblastno načelstvo JDS je imelo večer dopoldne redno sejo, na kateri je podal iz Ljubljane došli g. dr. Kramer poročilo o politični situaciji, oblastni tajnik g. Spindler pa je poročal o strankini organizaciji, nakar se je razvila obširna debata o vseh perečih javnih vprašanjih. Glasno storjene sklepe za strankino delo o političnih in v jeseni bo načelstvo sporočilo organizacijam na sestankih, ki se bodo sukcesivno vršili v oblasti.

Za plačilo piše »Slovenec« karodor hoče. Svoj čas je prinašal »Slovenec« goreče proteste radi primorskega združništva, ki je bilo po »Jadranski banki« prikrajšano za 13 milijonov lir. Takrat je pomatkoval dolge članke »Goriške Straže«, ki je obupno klicala na pomoč opozarjajoč na katastrofo, ki preti radi mahinacije »Jadranske banke« ne le celokupnemu združništvu ampak tudi narodnim interesom v Primorju. Včerajšnji »Slovenec« pa prinaša poročilo o obnem zboru »Jadranske banke« v Trstu in sicer z besedilom, kakor mu ga je banka sama poslala. V tem poročilu obsoja »Slovenec« prizadevanje v prilog primorskemu združništvu ter se zavzema za interese skrahirane »Jadranske banke«. On tudi zagovarja vse zloupotrebe, s katerimi so upropastili Jadransko banko razni Kamenarovičevi. »Slovenec« je to storil zato, ker je bil plačan od »Jadranske banke«. Iz tega je razvidno, da je bila svoječasna kampanja »Slovenca« v prilog primorskim združnam sam humbug.

Ivan Hribar pri Paški. »Obzor« poroča, da je v nedeljo dopoldne Iv. Hribar v Beogradu dolgo konferiral s Pašićem. »Obzor« ni pozabil dostaviti, da »politični krogi pripisujejo Hribarjevemu prihodu v Beograd veliko važnost«.

Radicevstvo o »poklenski zaroti« proti hrvaškemu narodu. Predsedstvo HRSS je na svoji seji dne 11. t. m. sestavilo interesanten komunik, ki ga za »obveščanje široke javnosti« objavljajo Radicevi »Slobodni Dom« in drugi blokisti. Komunik pravi, da je Radice prejel zanesljive vesti o zaroti radikalne vlade s pomočjo demokratov in frankovcev proti hrvaškemu republikanstvu; nadalje ugotavlja, da vzdržujejo frankovci tajne zveze z radikalnimi ministri in da diskretno nagovarjajo hrvaško omladino, da je z Radicem treba storiti enako kakor s Stamboliškim in bolgarskimi zemljoradniki. Zaenkrat se ne morejo objaviti podrobnosti zarote. Toda predsedstvo HRSS opozarja na to, da vodi neizprosno borbo proti beograjskim oblastnikom in da je že izvedlo duhovno revolucijo — kravne ne mara. Zato svari pravo hrvaško omladino, da se brezpozolno pokori predsedstvu HRSS. Ker je Hanao ustanovljena brez sporazuma z vodstvom HRSS, izstopa dr. Rudolf Horvat iz načelnika Hanao, ker je dogmno, da so v tem načelstvu sami nasprotniki hrvaškega organiziranega seljaštva. Komunik končno poziva delavstvo, naj z dejanjem dokaže svojo borbenost in solidarnost s seljaštvom, ter inteligenco, da odbije vse pokušaje za razbitje enotne hrvaške fronte. Komunik je podpisalo celotno predsedstvo HRSS to je prvi oficijelni dokument strahu, da se v hrvaški javnosti razboboti prepričanje o nespošobnosti Radice in njegovih privržencev.

— Gagliardi. V Zagrebu vzbujala pojava Manka Gagliardi obilo upravičenega razburjenja iz komentarjev k njegovim izdajalski roboti pred in med svetovno vojno. Za izpolnitev slike prinašajo nedeljske »Novosti« dopis dobrovoljca dr. Rešida Kurtagića, katerega je Gagliardi pri bivšem bosanskem polku v Budimpešti na izredno nesramen način denunciral.

Zrtev kakor Kurtagić je bno v omladinskih vrstah obilo, zato je zagrebški akademski senat po prevratu za zahtevo dijaštva uničil Gagliardijev doktorat. In zdaj po petih letih ujedinitelja se ta individualno svobodno kreta s posebno legitimacijo ter hodi v avdience k zagrebškemu pokrajinskemu namestniku in drugim faktorjem... Istočasno prinaša beograjska »Politika« Gagliardijev demanti, da bi radikalna vlada v zvezi z njegovo osebnostjo pripravljala kak veleizdajniški proces, češ da se take vesti lanstrajo le iz Radicevega kroga. Nadalje Gagliardi popisuje delovanje hrvaškega komiteja v emigraciji in izjavlja, da se le ta organizacija osnovala z vednostjo in po želji Stjepana Radića. Gagliardi je seveda preko noči postal najnovejši konvertit, prokuruje Radiću, istotako nagel padec kakor dvig, da je pameten sporazum med Srbi in Hrvati najboljša osnova za konsolidacijo Jugoslavije. In še in še ponavlja, da so vesti o njegovih denunciacijah tendenciozne.

## Po svetu

Otroci Franca Ferdinanda d'Este so prosili praško vlado, da jim dovolijo dostop na češkoslovaško ozemlje in bivanje v Tešinu. Praški kabinet se sedaj bavi z vlogo, katero pa bo z ozirom na strogi zakon o zaščiti republike najbrže odklonil.

Odstop poslanca Gronchija. Popolnarski poslanec Gronchi, šele par dni dom Sturza naslednik v političnem tajništvu italijanske ljudske stranke, je radi neenotnega nastopa popolarskih zastopnikov o priliki glasovanja za novi volilni zakon podal demisijsko kot poslanec. Obnem je izstopil iz klerikalne stranke.

Za svojo novega političnega in trgovinskega zastopnika v Londonu je moskovska sovjetska vlada imenovala bivšega predsednika ukrajinske republike Rakovskega.

Odnošaji med Rusijo in Nemčijo. Brodovski, prvi poslanski svetnik pri ruskem diplomatskem zastopstvu v Berlinu je izjavil, da stopi kmalu v veljavno celav vrsta pogodb med Rusijo in Nemčijo. Pogodbe bodo obsegale določilo o pomorskem prometu, o prometu na železnih, carini in davkih, o zavarovanjih pravni zaščiti, koncesijah itd.

Strašna vročina v Angliji. Iz Londona poročajo, da trpi Velika Britanija letos na taki vročini, kakršne ni doživela že od leta 1913. Teh dni je temperatura dosegla 91 stopinj Fahrenheit (po Celziju nad 32 stopinj).

Kadilci in ukladilci na čeških železnikih. Praško železniško ministrstvo je ravnokar izdalo naredbo, po kateri smejo ostati češke železnice samo do polovice dostopne kadilcem. Ostala polovica prostorov bo v vlakih rezervirana za nekadilce.

## Prosveča

Eleonora Duse, slavna italijanska gledališka umetnica svetovnega glasu bo letos v oktobru gostovala na Dunaju v gledališču »Neue Wiener Bühne«. Nastopala bo v lisenovih dramah »Gošpa z morja« in »Strahovi« ter v dveh italijanskih komadih. Umetnica prejme za vsak svoj nastop po 40 milijonov avstr. kron.

Schönherrejevo dramo Zena — vrag so pod naslovom »L'indemoniato« in di uprizorili v kinu. Italijanska revijalna kritika Schönherrejev umotvor zelo hvali.

## Sokolsivo

BRATJE!

Umrli je brat Janko Vukasović, polkovnik v p. in podstarosta Sokolskega društva v Beogradu. Bil je prvi med prvimi, ki se je vse življenje boril za našo svobodo in za naše ujedinitenje.

Bratska dolžnost nam velevala, da ga spremimo na zadnji poti, ki ga povede iz svobodne naše zemlje v neosvojen domovino.

Pozivljamo brate ljubljanskih in bližnjih sokolskih društev, da se zberemo eno uro pred pogrebom na vrtu Narodnega doma.

Dun in čas pogreba hosta objavljena v dnevnikih.

Zdravo!

Starešinstvo JSS.

Sokol v Dol. Logatcu ob državni meji otvoril svoj lastni dom dne 5. avgusta. Kdor se zaveda, kako važno nalogo imajo društva ob meji, prihiti ta dan v Logatec.

Dramatični odsek Sokolskega društva na Viču prične prihodnji mesec z skušnjami in predpripravi za bodočo sezono. Vabijo in prošijo se vsi prijatelji gledališke umetnosti, da pristopijo k temu odseku in javijo svoj pristop do 25. t. m. voditelju dram odseka na Viču br. Borštniku.

SOKOLIC.

Te dni je zopet izšla dvojina, to je 7. in 8. številka sokolskega mladinskega lista »Sokolice«. Tudi tokrat je vsebina lista jako zanimiva in ravnovrstna. Uvodna pesem: Klje Sokolov od Čička je posvečena naši odkritni domovini ob Soči in Gosposvetskemu polju. Članek: U gibanju je život (S. Vrdoljak). Prva sokolska uspomena (O. K.) pisana v hrvaščini pripoveduje o sokolskem življenju mladine. Jako zanimiv in otročje naiven je daljši spis Mirice Kramarjeve iz Trbovelj, ki opisuje spomine

ne na vsesokolski zlet v preteklem letu. Mlada poročevalka iz vrst sokolskega naračaja kaže s kako bistrim očesom je opazovala potek velike sokolske prireditve. J. Jeras poroča v obliki pisma o slavnostnem razvitu naračajakega prapora pri Sokolskem društvu II v Ljubljani. Sledita nadaljevanji češkega prevoda »Dnevnik mladoga človeka« in poučnega spisa »Zgodovina telovadbe«, iz tehnične stroke prinaša Sokolice poljudno pisano razpravo o metanju krogle od J. Cobala. Spis poučuje, kako je treba postopati pri tej vaji, da se doseže čim večje uspehe. Končno je priložen poučen članek o premoгу. To sicer ne spada v sokolsko literaturo, a je za mladino vendar jako poučno, da dobi vpogled o nastanku in razvoju najvažnejšega produkta naše zemlje. V Glasniku se nahaja spis iz Sokolskega društva na Sušaku in ocene nekaterih novih knjig za mladino. — Sokolice prav toplo priporočamo.

## Sport

First Vienna FC. : S. K. Primorje. V soboto in nedeljo gostuje v Ljubljani prvorazredna dunajska First Vienna FC. Obe tekmi se vršita na igrišču S. K. Primorja, Dunajska cesta.

Praška Slavija je nedavno igrala v Carigradu proti tamošnjemu prvaku Galata Serail s 7 : 0 (3 : 0). Češkoslovaški sportniki so bili pri prihodu svečano sprejeti. Sprejemu so prisostvovali tudi zastopniki vlade, mesta in vojaštva.

## Dopisi

SENCUR PRI KRANJU. Dne 2. julija je praznovalo tukajšnje gasilno društvo 35-letnico svojega obstoja v blagoslovljenem praporu. Društveni člani so se potrudili, da se praznovanje čim svečaneeje. Radevolje je bral domači župnik mašo v kapelici sredi vasi, imel slavnostni govor, v katerem je hvalil in navdihal v vztrajno samaritanekemu delu še nadalje »Bogu v čast in bližnjemu v pomoč« tako ganljivo, da je bilo marsikatero oko roso, blagoslovil društveni prapor ter končno pripel gasilcem v bilantno odlikovanje. S tem je bil oficijelni del slavlja končan. Popoldne se je vršila na vrtu gasila I. Čebaska veselica s tombolo, kar je društvo gnojnopodprlo, obiskovalcem pa nudilo nekaj ur prijetne zabave. Dopisniku »Domoljub« menda ni ljubo, da vlada med gosp. župnikom — ki je izvrševanju stanovalskih dolžnostih ne pozna ne klerikalcev, ne samostojnežev itd., ampak le svoje župljane — in gasilce, kakor tudi ostali razsodni ljudje tolikšna sloga in ljubav, kljub gonji tukajšnjih nahajalnih klerikalcev, ki kakor navadno, blaz vse in vsakogar, ki ne trobi v njih rog. Da pa je tukajšnje gasilstvo v večjih rokah in so gasilci res pravi samaritanek, so pokazali že teden dni pri požaru, ki je izbruhnil pri tukajšnjem posestniku vulgo Zmuru. Gasilci z brigadno so bili že na mestu požara in vršili svojo službo, preden se je oglasil vaški zvon in tako preprečili še večjo škodo. Toliko »Domoljubovem« dopisniku v popravu njegovega članka, javnosti pa v vednost da ne ostane napačno obveščena. — Senčurjan.

## En dan opravka z državnimi železnimi

Državna železnica je posebne vrste institucija. Ob nedeljah zjutraj vozi iz Ljubljane izletniški vlak v Bohinj. Ta vlak ima poleg drugih posebnosti prednost, da ima za tretji razred samo dva ali približno dva umazana vagona, ostali napol umazani vozovi so namenjeni občinstvu za drugi in prvi razred. Ker je na val na vlak ponavadi zelo velik, ima ubogi sprevidnik mnogo dela, dokler potnike uveri o tem, da v vagonu za dvajset oseb lahko preklinja, se kuha in zabavlja čez državo in železnico petdeset in več ljudi. A na koncu se sardale vendarle stlačijo v voz, kjer so deležne parne kopelji na državne stroške.

Komur se primeri, da se z Jesenic mora z brzovlakom odpeljati do Lesc, si kupi vozno karto — veste do kam? Do Kranja! Državna železnica namreč nima in ne izdaja vozovnic do Lesc, dasi se br. zovlak tudi na Lescah ustavi.

Zvečer vozi na gorenski progi takozvani »lumpenvlak«. Tu si je državna železnica izmislila noviteto, ki spominja na vojne čase. Med druge vagona se vpreže veliko število vagonov za voje. Ker so ostali vagoni navadno že pred Jesenicami polni, mora potujoče občinstvo na poznejših postajah v vagona za živino. Sprevidnik so pri tem jako spretni. Kadar ljudje planejo na tretji razred, jih sprevidnik napodi nazaj, češ, zadaj je še dosti prostora. Ljudje se morajo uvagovirati v voze za živino. Ako boče kdo tja za kamor je plačal vozni listek, ne utešne stori tega, kajti sprevidnik je že davno zapiskal za odhod in dal znamenje za »gotovo«!

Tekom nadaljnjega vožnje ugasnelo v vlak vse svetilke. Za bajno razsvetljavo tam zunaj pa skrbi s slabim smrdnim premogom založena lokomotiva, ki dosepe v Ljubljano z zamudo, tako, da uide brzovlak na Stajersko vsakemu, ki je zaman upal na zvezo z njim preko Bohinja in Jesenic.

Sicer pa se pri nas ne mudi nikomur naprej. Vseeno je, če se voziš kot človek ali živina. Dovolj priložnosti je, da postaneš iz človeka vol, ne pa narobe. Imaj vremena!



## Domače vesti

\* **Kraljeva dvojica zopet na Blede.** Iz Beograda poročajo, da odpotuje kralj in kraljica dne 20. t. m. na svoje letovisce »Suvoor« ob Blekem jezeru, kjer ostane do konca avgusta. Z Bleda odpotujeta v Pariz, kjer se snideta z rumunsko kraljevo dvojico.

\* **Kraljev dar dr. Ribarju.** Kralj Aleksander je bivšemu predsedniku narodne skupščine dr. Ivanu Ribarju daroval skupno sliko kralja in kraljice z lastnoročnimi podpisoma.

\* **Ruske gimnazije v Vojvodini.** Vojvodina ima štiri ruske srednje šole: v Beli Crkvi moško gimnazijo z 235 učenci in žensko z 221 učenkami; v Novem Bečuju žensko gimnazijo z 284 učenkami ter v Veliki Kikindi žensko gimnazijo s 125 učenkami.

\* **Sprejemi pri velikem županu v Ljubljani.** Pokrajinska uprava objavlja: Občinstvo se opozarja, da sprejema veliki župan dr. Lukan do 15. septembra t. l. stranke le vsak torek, sredo in petek, in sicer od 10. do 13. Najbolje se stranke opozarjajo, da veliki župan absolutno in principijelno brez kake odločitve vsako intervencijo v ustanovitveni zadevi, ker je za to pristojno edino stanovniško sodišče, na katero nima pokrajinska uprava, odnošeno veliki župan prav nikakega vpliva.

\* **Stinnes v Jugoslaviji.** Kakor poročajo iz Berlina, je znani veleindustrialec Stinnes pri tamkajšnjem jugoslovanskem poslanstvu prejel vizum za potovanje v našo državo ter bo v začetku svojih industrijskih podjetij prepotoval Jugoslavijo.

\* **2200 novih volilcev pri občinskih volitvah v Beogradu.** Beograjsko časopisje poroča, da je vpisanih v volilne imenike za občinske volitve, ki se bodo vršile dne 19. avgusta v Beogradu, 2200 novih volilcev. Skupno število vseh glasovalcev znaša 20.500. Za volitve so prvi vložili kandidatsko listo radikalci. Nosilec njihove liste je odvetnik Mihajlo Marjanović.

\* **Prelaska proti Rajčju končana.** Atestator Rajč, proti kateremu je pretekla že končna, bo obtožen po členu 1. točka 7. zakona o zaščiti države zaradi poskušanja umora predsednika vlade, ki je obenem tudi reprezentant politične skupine. Ta zločin se kaznuje s smrtjo, v slučaju olajšilnih okoliščin pa z 20letno ječo.

\* **Novi upravni svetnik Jadranske banke** je znani hrvatski renegat Host, ki si je pozepe pridobil pri lastnikih Venturi. On je bil pomočnik zobotehniškega na Reki (ex cava denti), kateri je valed nečuvnih nasilstev vseh vrst proti Hrvatim in Slovincem postal vojni minister D'Annunzija na Reki. Ta mož je vsled delovanja sedanjih upraviteljev Jadranske banke prišel v njeno upravo in naj sedi skupaj z Jugoslovani!

\* **Srbsko planinsko društvo**, ki se je začelo zadnje leto prav krepko razvijati, namerava prirediti koncem tega meseca za svoje člane izlet v Kamniške planine. Če ne bo kakih vremenskih težav, prispejo naj južni planinci dne 22. t. m. v Celje, odkoder nastopijo turo po Savinjski dolini čez Robanov kot na Ojstrico, Kamniško sedlo, Okrešelj, Skuto, Grintovec v Koprsko dolino.

\* **Subvencija parobrodarskim društvom.** Država je določila parobrodarskim društvom naslednje subvencije: »Jadranski plovitbi« d. d., Sušak, 9.918.322 Din.; »Dubrovaški parobrod. plovitbi«, d. d., 1.803.296 Din.; »Bokeški plovitbi«, Kotor, 1.404.160 Din.; »Korčulanski plovitbi«, Korčula, 167.550 Din.; »Obalnoj paroplovitbi Huma«, Korčula, 80.376 Din.; »Kaštelanskej plovitbi«, Split, 50.400 Din.; »Srbako - arbanaski banki«, Cetinje, 233.243 Din.; »Zadržnoj plovitbi«, Omiš 28.224 Din in »Pelješkoj plovitbi« Krko 28.224 Din, skupaj 13.552.765 dinarjev. Ta subvencija je resnično skromna v primeri s subvencijami, ki jih daje svojim brodarstvom podjetjem na Jadranskem morju Italija.

\* **Italija odklanja slovenske optante.** Bivši istrski poslanec in župan v Buzetu dr. Matko Trinajstić je optiral za Italijo, italijanska oblast pa je opelj odločila.

\* **Gorica dolga vas.** »La voce del« (sonzo) poroča, da se v kratkem preseli več najvažnejših železniških uradov iz Gorice v Videm. List toži, da bo mesto, ki je izgubilo že prefekturo, na ta način še bolj obubožalo.

\* **Tavarna torpedov na Reki.** Aleksander Viola, ki je bil svojedobno v Zagrebu aretiran zaradi poskušanja atentata na Zanello, objavlja v »Idea Nazionale« članek o tovarni torpedov Whitehead na Reki, v katerem opozarja italijansko javnost, da se pripravljajo prodaja te tovarne, ki pride skoraj gotovo v francoske roke, a Francozi da jo bodo izrabili za pomoč svoji zavezniški Jugoslaviji. Pisek poroča italijansko vlado, da razmišlja o tem in ne pusti tako orožje v roki, ki bi ji danes ali jutri lahko bila sovražna.

\* **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Glavno zdravstveno izkazje se je v dobi od 8. do 14. julija narodilo v Ljubljani 29 otrok, izmed teh 4 mrtvorojeni. Št. umrlo pa je 6 moških in 7 žensk, skupaj torej 13 oseb, in sicer: 3 osebe na rakom, 2 na jenu, 2 za mraznisko kapje, 2 za srčno lubo, 4 osebe pa vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov. Rn

oseba je v tem času obolela na škrlatični. Ostala je v domači oskrbi.

\* **Iz uradnega lista.** Uradni list pokrajinske uprave za Slovenijo objavlja v večerajšnji številki: Pravilnik za strežniške osebe na oddelkih v javnih bolnišnicah pod upravo Zdravstvenega oddelka za Slovenijo ter pravilnik zavoda za socialno-higienično zaščito dece v Ljubljani.

\* **Imenovanja v državni službi.** Višje deželno sodišče v Ljubljani je imenovalo za avakultante naslednje pravne praktikanke: dr. Frana Moharja, dr. Julija Fellacherja, dr. Jakoba Sveta, Miloša Lečnika, Zvonka Doklerja in Miloša Senico. — Provizorni jetniški paznik Ivan Pavlin je imenovan za stalnega jetniškega paznika pri jetnišnici novomeškega okrožnega sodišča.

\* **Himen.** Danes se poroči v Karlovcu kapetan mornarice g. Metod Pirc, sin g. župana v Kranju, s hčerko bivšega predsednika Narodne skupščine ter poslanca in odvetnika g. dr. Edo Lukinčiča, gđ. Ivko Lukinčičeva. Bilo srečno!

\* **Smrt rodoljubkinje.** V Krškem je preminula posestnica Amalija Jugo-vič. Bila je odlična slovenska rodolubkinja, ki je imela vedno sočustvovalce srce in odprto roko za naše neudne brate. Bila je delavna odbornica podružnice »Jugoslovenske Matice« v Krškem, katere se je spomnila tudi v svoji oporoki in ji volila 1.500 dinarjev. Z enakimi zneski je blaga pokojnica obdarila tudi Ciril-Metodovo podružnico, Kolo jugoslovanskih sester in društvo Sokol in gasilno društvo v Krškem, po 750 Din pa župno cerkev, kapucinski samostan in mestne reveže v Krškem. Slava njenemu spominu!

\* **Kongres Uduženja jugoslovanskega učiteljstva v Ljubljani.** Kakor nam javljajo, se je prijavilo do sedaj do 3000 učiteljev in učiteljic iz Hrvatske, Srbije, Vojvodine, Bosne in Hercegovine, Dalmacije in Črne gore ter okrog 1000 učiteljskega v Sloveniji, ki poseti v dneh 5., 6. in 7. avgusta kongres v Ljubljani. Zbrani bodo vsi najboljši zastopniki učiteljstva iz vse države. Kongres se vrši v velikem obsegu. Vsega bo torej v teh dneh nad 4000 jugoslovanskega učiteljstva v Ljubljani. Ker poseti Ljubljano nad 4000 učiteljskega, se obračamo do privatnikov, da se odzovejo apelu radi stanovanj. Uduženje nujno potrebuje večje število privatnih prenočišč, zato ponovno apelira na meščanstvo, da se javijo oni, ki so pri volji oddati proti primerni odškodnini prenočišča za dni kongresa. Prijave sprejema pisarna Uduženja jugoslovanskega učiteljstva v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, I. nadstropje.

\* **Odvetniška zbornica za Slovenijo** je imela večeraj v Ljubljani svoj letni občni zbor. Predsednik dr. Danilo Majaron se je uvodoma v toplih besedah spominjal dolgoletnega zborničnega člana in odvetnika dr. Ivana Tavčarja. Iz zanimivega poročila zborničnega tajništva posnemamo, da šteje zbornica danes 185 odvetnikov (med njimi 63 v Ljubljani) in da je vpisanih 65 odvetniških kandidatov. Pri nadomestnih volitvah je bil izvoljen zborničnim podpredsednikom ponovno dr. Janko Zirovnik, za člana odbora dr. Ernest Kalan, dr. Ivan Lovrenčič, dr. Fran Rosina, dr. Karol Triller, za namestnika dr. Oton Fettich in dr. Milan Korun. Poleg tega so se vršile dopolnilne volitve v disciplinarni svet in so bili izvoljeni po večini vnovič prejšnji člani. — Pri slučajnostih se je sprejel predlog, da naj obračunajo odvetniki s svojimi strankami glede vseh zadev redoma polletno. — Sprožilo se je tudi vprašanje, zakaj se dostavljajo sodbe vrhovnega sodišča v Zagrebu strankam povečini šele 4 do 8 mesecev potem, ko so bile izdane. Pri tem je prišlo na dan zanimivo dejstvo, da zakasnitvi niso vzrok sodniki vrhovnega sodišča, temveč okolnost, da razpolaga celotni odelek vrhovnega sodišča za Slovenijo z eno samo tipkarno, ki seveda ogromnega dela ne more zmagovati. Zbornica je sklenila energično zahtevati od ministrstva pravde v tem pogledu remedure.

\* **Odvetniška vest.** G. dr. Gvidon Srebre, odvetnik v Celju se je odpoval izvrševanju odvetništva.

\* **Pariški časopisi o naših kulturnih prilikah.** Prejeli smo: Sloviti pariški dnevnik »Comœdia« je prinesel prošli mesec izpod peresa dr. Pavla Karličina članek o pokojnem dr. Tavčarju, o ljubljanskem koncertu Blanche Selve in o slovenski glasbi. Glasbena revija (tednik) »Le Menestrel«, ki izhaja v Parizu že od leta 1833., pa je priobčila dne 15. junija t. l. kratko poročilo o našem glasbenem življenju od zgoraj omenjenega stalnega poročevalca. Vsi ti časopisi so po posredovanju ljubljanskega francoskega Instituta interesantom vedno na razpolago v »Glasbeni štibernici« v Ljubljani, poslojpe Glasbene Matice, soba št. 25, kjer naj bi se naši gojilci glasbe češčeje shajali.

\* **Civilitve poštne nabiralnice Zaplana.** Dne 1. avgusta se otvoril v Zaplani (občina Stara Vrhnika) poštna nabiralnica z uradnim nazivom Zaplana (Vrhnik). Nabiralnica spada v okraj pošte tega vrsta Vrhnik, kateremu je tudi podrejena. Zvezo bo imela ob torkih, četrtkih in sobotah po slu pošte Vrhnik s pošto na Vrhniku.

\* **Poštna zveza Stična-Zužemberk.** Z večerajšnjim dnem je bila zopet upostavljena vsakdanja poštna zveza med stičkim koledvorom in Zužemberkom.

\* **Boj za Nemce na mariborskem magistratu.** Iz Maribora nam poročajo: V zadnji tajni seji mariborskega občinskega sveta se je vnela zopet ostra debata radi nemških magistratnih uradnikov, za katere se potegujejo sedaj zlasti socialdemokrati. Ze pred meseci je sklenil magistrat, da morejo napredovati ob izpolnitvi ostalih pogojev le oni magistratni uradniki, ki obvladajo tudi perfektno službeni slovenski jezik. Na mariborskem magistratu pa je zaposlenih še po vseh oddelkih nebroj uradnikov, ki ne razumejo niti besede slovenski. Drugi tolčejo neki volapük, ki ga nihče ne razume. Ker pa je uradni jezik slovenski, delo zastaja in se podražuje škodo občine, ker je treba tem uradnikom v vsaki pisarni tolmačev. Kljub temu pa urgirata zlasti stavbeni svetnik Bäumel in mestni zdravnik dr. Leonhard pomakniti v šest plačilni razred. Posebno nestrpen je dr. Leonhard, kateremu je baje bilo po prevratu obljubljen v Gradu mestni fizikat in lepo zdravniško mesto, pa ga je zadržal v Mariboru takratni gerent dr. Pfeifer (sedanj podžupan), ki je dr. Leonhard zagotovil avanzma v mariborski občini do šestega razreda. Socialisti pa to pot niso dosegli nemških avanzmajev in bodo morali nemški magistratovci, ki jih je svoječasno nastavlil vsemagmočni podžupan dr. Orosel, čakati predvsem nove pragmatike. Potem pa pridejo gospodje zopet pred maturo iz slovenskega.

\* **Končna zatvoritev pomožne pošte Velika dolina.** Pomožna pošta Velika dolina, v področju pošte Jesenice ob Savi, je bila s 1. julijem t. l. končno zatvorjena, ker se za oskrbovanje te pomožne pošte ni nihče oglašil.

\* **Celjske zadeve.** Agilno olepševalno društvo v Celju je zadnje dni popravilo pota na tokozvanem Reiterjevem hribu v bližini mestnega parka ter postavilo za šetalec zadostno število klopi. — Po prava Kapucinskega mostu, katere troški so proračunjeni na 190.000 dinarjev, je bila oddana stavbnemu mojstru Vinu Kukovcu, ki je z nujnim delom že pričel.

\* **Ploha in toča na Korolškem.** Na Korolškem je prošle nedelje popoldne divjala huda nevihta. V okolici Spitala se je utrgal oblak in je ploha napravila ogromno škodo. V smeri proti Celovcu pa se je v Zilski dolini vsula debela toča, ki je oklestila sadno drevje in koruzo ter velikim delom uničila žitna polja. Toča je opustošila tudi okolico Zelceznje Kaplje.

\* **Smrt vsled solnčarice.** V Savinji se je kopal v Celju prošle nedelje štiriindvajsetletni Franc Lastnak. Ležal je delj časa v razgretjem pesku. Zadel ga je solnčarica in je ostal na mestu mrtve.

\* **Poskus samomora v obupu.** V Zagrebu se je predvečerašnjim 77letni starer Franjo Kobal na Kaptolu vrget na tir električne železnice z namenom, da si konča življenje pod vagonom tramvaja. Le s silo so ga pasanti v kritičnem trenutku potegnili s tira in mu rešili življenje. Na policiji je stavec izjavil, da je že tri leta bolan in za delo nesposoben, njegova stara žena pa streže zidarjem in zasluži na teden 500 kron. Sedaj pa jima je vrhutega še odpovedano stanovanje in bomo pohištvo postavljeno na cesto. Nesrečni stavec je v smrti iskal rešitve iz obupnega položaja.

\* **Ciganka ukradla otroka.** Pred tremi meseci je izginila v Beogradu na obali Save petletna deklica, hčerka nekega veslarja, v trenutku, ko so starši bili zaposleni na nekem splavu. Vse iskanje je bilo brezuspešno. Male Ružice ni bilo nikjer in starši so žalovali za njo kot žrto svoje nepazljivosti. Te dni pa je neka stara ciganka vozila po beograjskih ulicah slepo deklico ter jokaje prosila miloščine. Nenadoma je neka mlada žena kriknila »moj otrok!« Ciganka je bila ob savski obali ukradla zdravo deklico ter jo oslepela, samo da bi mogla prositi za njo miloščine. Ciganka je bila aretirana. Zdravnik je izjavil, da bo ubogemu otroku mogoče rešiti le eno oko.

\* **»Ito«-pasta za zobe ohrani zobovje lepo in zdravo.** Dobiva se povsod. Glavna zaloga: drogerija »Adrija«, Ljubljana, Šelenburgova ulica. 112

## Objave

× **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** priredi svoj tretji letošnji pokrajinski koncert v soboto dne 21. julija 1923 ob osmih zvečer v Rogoski Slatini. Četrti pa v nedeljo dne 27. julija 1923 ob petih popoldne v Laškem.

× **Dobrovoljci!** V četrtek dne 19. julija ob 20. uri se vrši v pisarni siveza mesečni sestanek, na katerem poroča predsednik prof. L. Vagner o konferenci v Beogradu. Zaradi važnosti sestanka je udeležba v Ljubljani bivačih članov obvezna. — Odbor.

× **Razpisana veterinarska mesta.** V področju pokrajinske uprave za Dalmacijo je razpisanih več mest drž. arezkih veterinarjev v IX. činovnem razredu. Z običajnimi dokumenti opremljene prošnje je vložiti na veterinarsko odeljenje pokrajinske uprave v Splitu do dne 15. avgusta.

× **Dobrotnica »Jugoslovenske Matice«** Oddelna rodoljubkinja gospa Ivka Šestan-Mišelič iz Sevnice je darovala »Jugoslovenski Matici« znatno vsoto v znesku 2500 Din. Bodi izrečena pohvalna povelja iskrena zahvala. Naj bi našla dobi pomemalove. Najti potrebe tam preko našega dneva.

## Gospodarsivo

### JADRANSKA BANKA V TRSTU.

Iz Trsta nam pišejo:

»Razburjenje radi poloma Jadranske banke dnevno raste v krogih, ki še le sedaj po malem uvidevajo svojo nesrečo. Vloge pri banki so k sreči že poprej padle na minimum, ker so uvideli ljudje že dalje časa videli, kaj se bliža. Vprašanje upnikov bo s temi realizacijami samo ob sebi rešeno. Vse ogorčenje se obrača proti ravnanju Kamenaroviču, ki mu je bil posle vedeči predsednik Bogdanović igrača. Dve leti ni sklical seje upravnega sveta. Dubiozne terjatve so ob popolnem pomanjkanju vsakega nadzorsiva neprestano rasle.

Uradniki, upravni svetniki in njihovi »štrmanji« ter družabniki so si brez kritja izposojali velike zneske. Po poročilu upravnega sveta je razen od italijanske vlade pokritih konverzjskih razlik in izkazanih poslovnih izgub v letu 1921 in 1922 (v znesku nad 5 milijonov lir) še 37 milijonov dublov, od katerih je po trditvi upravnega sveta ali pravzaprav ravnatelja (kajti upravni svet ni imel nobene seje) izgubljenih ravno 42 odst. Zakaj pa ravno 42 odst.? Tega poročilo ne pove in je na prvi pogled jasno, da je ravno tako res lahko 20 odst. ali pa 80 odst., in da je število 42 vzeto popolnoma samovoljno samo zato, da se izračuna celokupna izguba na 20 milijonov lir radi česar je po opisu rezerv v znesku 5 milijonov lir izgubljenih ravno 15 milijonov lir, da se potem more predlagati odpis 100 odst. delniške glavnice. Vse to je zelo sumljivo in očividno prikrojeno tako, da se izbacijo stari delničarji.

Upravni svet se je očividno zbal konkurence, ker bi v tem slučaju moral v zapor in plačati vso škodo. Zato je upriporil občni zbor na način, ki je ogromnemu številu delničarjev onemogočil pristop in je banki z deponiranimi delnicami dal dozvedno večino za nezakoniti zaključek. Tu se zlasti indignantno izražajo o laži, ki jo širi direkcija brez podpisa v svojih listih, da bo dala starim delničarjem po eno delnico Jadranske banke v Beogradu. Te delnice na zagrebški borzi ne notirajo več in so padle na 400 do 500 kron, a jih nihče ne kupi. V sklopih pa se zamaže iščejo tozadevne postavke in se smatra kot popolnoma izključeno, da bi kdo podaril falitni banki 75 tisoč delnic beograjske Jadranske banke.

V zvezi s tem pa stari delničarji trdijo, da se je razdelitev Jadranske banke na Trst in Beograd izvršila povsem nezakonito. Upravni svet glede izvedbe načelnega sklepa o tej delitvi ni imel nikoli seje. Podružnice v Jugoslaviji so bile visoko aktivne, pa se je fingiralo, da se aktivna krijejo s pasivi. Zato se zahteva, da se vsi tozadevni prepisi pregledajo in se uporabijo aktivni saldi podružnic za pokritje tržajskih izgub. Tudi pravično misleči Italijani obsojajo način, kako so se stari delničarji obglavili. Pravilo, da so taki posli morda običajni v arnavtskih gorah, v Trstu pa da to ne polje. Smatra se, da vlada ne more odobriti sklepov obnega zhora, ki se protivijo zakonu. Večina novih upravnih svetnikov je voljenih brez njihove vednosti. Zato je dvomljivo, da bi korektni ljudje mogli sodelovati v vodstvu, ki je na tako nepošten način prišlo do veljave.

### TRŽNA POROČILA.

**Novosadska blagovna borza (17. t. m.)** Pšenica: baška, 76 — 77 kg, 2 — 3 odst., 3,5 vagona 405 — 410; baška, 77 — 78 kg, 2 — 3 odst., 2 vagona 412 — 415; baška nova, 78 kg, 2 — 3 odst., 5 vagonov 387,5; baška nova, 4 vagoni 350 — 365; baška nova za julij, 2 vagona 365. Ječmen: baški, 64 — 65 kg, 5 vagonov 292,5 — 295. Oves: baški, ponudba 320. Turšica: baška, 10 vagonov 300 — 305; bela baška, 1 vagon 317,5. Moka: baška »0«, ponudba 660; »0« slpka, 6 vagonov 625 — 642,5; »2«, ponudba 625; »5«, 1 vagon 330; »6«, 1 vagon 475; »7«, ponudba 425. Otrubi: baški za september, oktober, november, 12 vagonov 150. Tendence nespremenjena.

**Dunajski živinski trg (16. t. m.)** Doga 4331 glav; od tega 628 domačega izvora, 751 madžurskega, 40 češkoslovenskega, 1624 jugoslovanskega in 1288 rumunskega. Notirajo za kg žive teže v tisočih aK: voli I. 11,5 — 13,5 (ekstremno 16 — 17), II. 10 — 10,3, III. 7,5 — 9,8. bikli 8 — 13, krave 8 — 12,5, slaba živina 4,5 — 8, bivoli 8 — 10. Proti predhodnemu tednu so padle cene za 2000 — 3000 aK pri kg.

== Težkoče Balkanske banke v Zagrebu. Balkanska banka, ki se je bavila predvsem z deviznim poslom, je začela v plačilne težave in zaprosila banke, ki so njene upnice, za šestmesečni moratorij. Ta predlog je bil odklonjen, ker upravni svet in nadzorstvo nista hotela prevzeti osebnega jamstva. Večraj je Balkanska banka v komunikiju obratila

zila svoje težave in izjavila, da je slišala na sodnji predlog zaradi prisilne poravnave, v katerem obeta 100-procentno plačilo obvez. Vsekako je že danes dvomno, da je vodstvo Balkanske banke bilo zelo lahkotno in mu ne pomagajo nobeni izgovori. — Zagrebški »Večer« poroča, da je Balkanska banka prodajala zlati v Beogradu dolarske čke; ke po 20 do 25 par ceneje nego drugi. Prejeti denar pa je začelno uporabljala v arbitraži, zaradi česar se nekateri če, ki protestirajo. To absolutno nepravilno postopanje se mora najostreje obsoditi. Ti. Banke, ki so čake že plačale, bi morale če se hočejo ogniti protektom, založiti denar še enkrat. Tako n. pr. je kupila beograjska Anglo-srbska banka 178.000 dolarjev, Jadranska 50.000 dolarjev.

== Alpska montanska družba v interesni skupnosti s Kranjsko industrijo železa. Dunajski »Abend« poroča, da je Alpska montanska družba stopila v interesno zajednico z več velikimi železarnami, med njimi tudi s Kranjsko industrijo železa d. d.

== V trgovinski register so se vpisale nastopne tvrdke: »Fructus«, eksport in import sadov in semen, d. z. o. z. v Ljubljani; Slovenska premogokopna družba z o. z. v Ljubljani; Aloja Klima & Oči trgovska agentura in komisija v Mariboru; Tovarna volnenih izdelkov v Mariboru d. z. o. z.; Povh & Medie, industrija perila, trgovina z manufakturnim blagom, ševilji itd. v Novem mestu; O. Skaz in drug, trgovina z usnjem in galami terijo v Ptuj. Izbrsala se je »Storax« d. z. o. z. v Št. Vidu nad Ljubljano.

== V zadržni register se je vpisala Hranilnica in posojilnica v Solčavi, t. z. z. n. z.

== Produkcija konoplje in lanu v naši državi. Letos je posejano s konopljo v naši državi 17.408 ha proti 15.128 ha v lanskem letu. Računa se na pridelek 120 tisoč q. Pridelek lanu bo znašal po dosedanjih cenitvi okrog 250.000 q.

== Nova tekstilna tvornica v Mariboru. Kakor poročajo iz Maribora, namerava »Tekstilna industrija«, d. d. iz Zagreba zgraditi veliko tekstilno tvornico v Mariboru.

== Veliki živinski sejem se vrši dne 25. julija pri Sv. Urbanu blizu Ptuja.

== Nova solina v Učlinju. Državna monopolna uprava je sklenila zgraditi v Učlinju veliko moderno solino.

## Domače borze

17. julija.

**Zagreb.** Na tržišču z elektri dalje čvrsto. Zanimanje se širi tudi na bančne vrednosti. Med drugim je narasla Slovenska banka. Na tržišču z devizami je nastopila slaba tendenca in so tečajni nazadovali. Ponudba obitna, a promet majhen. Obavljajo se najnujnejši nakupi. Notirale so devize: Dunaj 0.13175 — 0.13275 Berlin 0.04 — 0.0415, Budimpešta 1.06 — 1.10, Italija 404 — 406, London izplačilo 433 — 436, London ček 433 — 434, Newyork kabel 94.25 — 94.75, Newyork ček 93.5 — 94, Pariz 547.5 — 552.5, Praga 283.5 — 284.5, Švica 1635 — 1640, Varšava 0.0775 — 0.0825; valute: dolar 92.5 — 93, avstrijske krone 0.133 — 0.1335, češkoslovaške krone 278 — 280, funti 0 — 425, francoski franki 0 — 550, madžarske krone 0 — 1.025, napoleoni 335 — 355, sovereigne 0 — 420; elektri: Jugoslovenska banka 135 — 145, Ljubljanska kreditna banka 220 — 225, Prastredona 1085 — 1100, Slovenska banka 108 — 110, Trboveljska premogokopna d. d. 1125 — 0.

**Beograd.** Tendence čvrstejša. Blaga je bilo dovolj in je bilo povpraševanje pokrito. Polom Jadranske banke je imel danes odmev na borzi. Newyork kabel je bil namreč krit ekspektivno po 95.35 Din radi te atere. Notirale so devize: London 433.5 — 434.5, Pariz 550 — 551, Newyork 94 — 94.5, Zeneva 1642 — 1645, Praga 284 — 284.5, Berlin 0.039 — 0.04, Dunaj 0.1325 — 0.133, Bukarešta 47.5 — 47.75, Bruselj 455 — 465, Budimpešta 1.12 — 1.15, valute: dolarji 93.5 — 94, levi 47.5, levi 84.

Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani. Lastnik in izdajatelj Konzorci »Jutra«. Odgovorni urednik Fr. Brozovič.

### LISTNICA UREDNIŠTVA.

Trst: Knjigi nista dospeli.

===== Gradbeno podjetje =====  
**Ing. Dukić i drug**  
**Ljubljana**  
Bohoričeva ulica št. 24.

### Vremensko poročilo

| Ljubljana, 17. julija 1923 |     |             | Ljubljana 306 m nad morjem |            |              |             |
|----------------------------|-----|-------------|----------------------------|------------|--------------|-------------|
| Kraj opazovanja            | ob  | Zračni tlak | Zračna temperatura         | Veter      | Oblačno 0—10 | Padevine mm |
| Ljubljana .                | 7.  | 763.9       | 18.0                       | brezvetra  | oblačno      | 11.7        |
| Ljubljana .                | 14. | 762.4       | 23.3                       | sev. zapad | del. obl.    | —           |
| Ljubljana .                | 21. | 759.5       | 23.6                       | "          | jasno        | —           |
| Zagreb . .                 | 7.  | 763.8       | 20.0                       | brezvetra  | del          | 8.0         |
| Beograd . .                | 7.  | —           | —                          | —          | —            | —           |
| Dunaj . . .                | 7.  | 763.0       | 21.0                       | —          | več jasno    | 1.0         |
| Praga . . .                | 7.  | 762.3       | 19.0                       | izg. zap.  | jasno        | 1.0         |
| Lučenost . .               | 7.  | 762.3       | 16.0                       | brezvetra  | več obl.     | 6.0         |

V Ljubljani barometer niži, temper. visoka. Sonce vzhaja ob 4:23, zahaja ob 19:49



# Veliki inkvizitor

Ljubljanski roman iz najsmotnejše dobe človeške zgodovine.

Apostol se ni nadejal toliko mirnosti in vdanosti pri mladem dekletu. Dasi je poznal človeško srce, vendar ni vedel, da je ženska v nesreči močnejša, kakor marsikateri moški. Zadeva v najdražjem in najsvetejšem, zadeta po inkviziciji, neusmiljenoji mučiteljki od pekla, v zavesti, da je navezana le nase in na pomoč apostolovo, je postala Dolores v tem hipu junaka.

Apostol ni rekel niti besede, saj je vedel, da je vsaka beseda odveč. Narahlo jo je prijel za roko in jo vedel nazaj k svoji hišici. Dolores se ni niti ozirala več po očetovi palači. Povešenih glav sta stopala po ulicah in dospela do malega trga.

Tu sta presenečena obstala. Nudil se jima je nenavaden prizor. Blizu neke svetilke sta se z meči borila dva moška.

Dolores je spoznala enega in s krikom »Estevan!« je stekla k borilcema. »Dolores!« se je odzval takoj Estevan, toda boril se je dalje.

V istem hipu je priskočila od druge strani druga ženska, planila k druge-

mu borilcu, ga krepko potegnila k sebi in kričala: »Stoji! Za Boga, stoji!« Borba se je ustavila.

Culevrina, pustila me, je dejal napadalec — bil je Manofina — »dal sem besedo, da ga ubijem in moram ga ubiti.«

Tedaj je pristopil tudi apostol. Culevrina ga je spoznala, padla apostolu pred noge in rekla: »O, oče moj, ne dajte Manofini, da ubije tega gospoda!«

»Apostol!« se je zdrnil Manofina in povesil glavo, kakor bi ga bilo sram. »Manofina,« je dejal frater, ki je vse te ljudi poznal po imenu »Manofina, kdo ti je naročil ta uboj?«

»Bratovščina Gardunije, oče, ki sem ji vdan z dušo in telesom. Saj veste, moj poklic je, da krstim in potemnjujem, kakor je vaš izpovedovatelj in pridigati. Pustite me torej, da izvršim naloge in da ne kradem denarja, ki so ga za to plačali.«

»Manofina,« je rekel apostol, »ali verujete v Jezusa Kristusa?«

»Gotovo, častiti oče,« je odgovoril guapo. »Jaz sem dober katolik in zato hočem svojo nalogo vestno izvršiti. Predvsem moram biti mož — beseda: obljubil sem, da ga ubijem, zato ga moram ubiti.«

»Kdor z mečem seka, bo od meča posekan,« je nadaljeval apostol. »Kdor

veruje v Kristusa, se odvraca od krvi, vega posla in ne mara krvi, kakor je Kristus ni maral.«

»Ako Gardunijo zapustim, me po-grabi inkvizicija in umori ali pa izbe- ne iz Spanije, kakor izganja vse bed- ne Mavre. Živeti je treba, gospod.«

»Bolje je umreti, nego tako živeti,« je rekla Culevrina.

»Tebi je lahko govoriti,« je dejal guapo, »a kako naj jaz ostavim bratovščino?«

»Saj tega ni treba,« je rekel frater. »Lahko ostanete, če hočete, še nadalje član Gardunije, ako res niste sposobni ničesar drugega, nego biti guapo. Toda tvoja naloga naj bo v bodoče ta, da rešujete črte inkvizicije. Z enim dobrim delom se pri Bogu odkupiš za sto zločinov, ki jih imaš na vesti.«

»Prisegel sem zvestobo in katoliško mora biti prisega sveta,« je ugovarjal Manofina.

»Taka prisega ne velja niti pred Bogom, niti pred nobenim zakonom. Jaz kot duhovnik te odvežem vseh grehov, ako se jih skesaš. Manofina, imam pravico zahtevati od tebe: postani dober človek ter osvobodi svojo dušo in dušo dekleta, ki ga ljubiš, satanskih vezi inkvizicije! Odidi, sin moj, in Bog te razsvetli!«

Neznansko milo, hkratu čudovito energično so donele apostolove besede in njegove oči so žarele v plemenitem ognju. Kakor fascitrana sta padla Manofina in Culevrina duhovniku pred noge, apostol pa je položil svoje roke na njuni glavi. Se ozri proti zvezdnatemu nebu in par hipov tiho molil.

»Bodita srečna, otroka!« je dejal frater in se okrenil k Estevanu. Pretrgala sta vstala guapo in njegova ljubica ter izginila v temo... Estevan in Dolores sta bila medtem v rahlem objemu pozabila vse na okoli, srečna, da sta se zopet našla. »Pojdita, otroka moja,« je rekel apostol; »mogoč prenočite pri meni. Jutri pa že najdem priležališče za Dolores.«

In stopali so ob reki dalje in dalje k skritemu parku. »Oče,« je menil Estevan, »mislim, da je treba čim prej pobegniti iz te ne-srečne Španije. Varnega priležališča za Dolores pač ne najdemo nikjer.«

»Kako bi mogla bežati, dokler je oče v zaporu?« je vzdihnila Dolores. Ne, Estevan, brez očeta ne smeva nikamor.«

»Brez koristi se mečeš v prepad,« je dejal mladenič. »Ženska se ne more boriti. Zato moraš zbežati od tod in me čakati onstran meje: jaz pa založim ves svoj vpliv in svoj imetek, da ti rešim očeta.«

»Brez očeta ne morem in ne smem nikamor,« je izjavilo dekletu z vročostjo, kateri ni bilo mogoče več ugovarjati.

»Hčerka moja,« je rekel apostol, »zgodi naj se tvoja in Estevanova želja! Ze jutri te odvedem v samostan karmelitank. Kako bo v bodoče, že je premisliva.«

»Estevan,« je šepetala deklica, »vaj se! Inkvizicija te hoče ugonobiti. Inkvizitor je najel morilca — zanaš mene. Oh, kaj sem doživela!«

Z živo besedo je naslikala Dolores svoj doživljaj v svoji spalnici z inkvizitorjem.

»Sedaj je jasno vse,« je dejal apostol. »Inkvizitor je najel Henriqua, Manofino in Culevrino ter se masčeval nad gospodom gubernatorjem. Toda Bog je prekrizal njegov satanski sklep vsaj glede vaju. Henriquez je za menjal mene z odposlancem inkvizitorskim ter me odvedel v krčmo v Triano. Tam sem zvedel vse! Otroka, za-upajta v božjo pravičnost! No, pa tudi mi imejmo še odprte oči in ušesa!«

Med živahnim razgovorom so dospeli do apostolovega parka. Estevan se je ustavil, da bi se poslovil. »Le pojdite tudi vi z nama!« je povabil frater Estevana. »Tudi za vas se najde kotiček, kjer boste vsaj na oči na varnem. Jutri pa se razidemo.«

## Mali oglasi

Stenoje z državnim davkom na lesarstvo vred do 20 besedi Din 8", vsaka nadaljnja beseda 50 par-  
več. — Plače se vodno napre (lahko tudi v znakih). Na vprašanje odgovarja uprava in, ako je vprašanje  
priročna znanja za odgovor ter manipulacijska priležina (1 Din).

### Službe

**PLAČILNI NATAKAR**  
ki govori 7 jezikov, išče  
mesto. Cenj. ponudbe na  
upr. »Jutra« pod »Sta-  
nac«. 6214

**NATAKARICA**  
izveščana, išče službe, naj-  
raje v kakem letovišču  
ali v Ljubljani. Gre tudi v  
kavarno. Cenj. ponudbe  
pod »Poštna« 9798, na  
upr. »Jutra«, 6202

**DEKLICA** 6199  
za domače delo od 14 do  
18 let, se sprejme k boljši  
rodni. Strote imajo pred-  
nost. Pisane ponudbe  
pod »Deklica« na upravo  
»Jutra«.

**ŠIVILJA**  
pridna in izobražena, išče  
primerenega dela kot šivilja  
v Mariboru. Cenj. ponudbe  
na podruž. »Jutra« pod  
»J. D. S.«, Maribor. 6171

**UCENEC** 6180  
za trgovino mešanega bla-  
ga, z dobrimi šolskimi iz-  
prijemali, pošten in zdrav,  
se sprejme za takoj. —  
St. Grivec, trgovina me-  
šanega blaga, Ormož ob  
Dravi.

**STROJNIK-  
KLJUČAVNICAR**  
išče službe. Srednje staro-  
sti, neoženjen, trezen, z  
daljšo prakso, vešč tudi v  
elektriki. Ponudbe sprej-  
ma in naslov pove uprava  
»Jutra«. 6194

**PRODAJALKO**  
spretno in izurjeno v ma-  
nufakturni trgovini na de-  
belo, se sprejme takoj. —  
Ponudbe pod »Kranj 119«  
na upr. »Jutra«. 6186

**INSTRUKCIJO**  
iz vseh predmetov za real-  
ko daje tehnik iz višjih se-  
mestrov (zlasti matematiko,  
fiziko in opisno geo-  
metrijo). Pogoji po dogo-  
voru. Cenj. ponudbe je po-  
slati na upr. »Jutra« pod  
»Matematika«. 5940

**DEČEK** 6234  
petnajstletni, močan, že  
nekoliko vajen kolarskega  
dela ter ima posebno ve-  
selje in spretnost v tej  
stroki, išče mesta kot  
učenec. Naslov: Anton  
Plavec, Loperšice, pošta  
Ormož.

**PERFEKтна KUCHARICA**  
srednje starosti, z večlet-  
nimi izprijemali, išče me-  
sto k boljši družini; gre  
tudi na deželo. Ponudbe  
pod »Poštna« na podr.  
»Jutra«, Celje. 6232

### Prodaj

**EKVIPAŽO**  
konje, prvostopne vozove,  
oprava sedla, gospodstva in  
damska, prodaj. Naslov  
pove upr. »Jutra«. 6174

### TURŠKE SREČKE

edini vrednostni papirji  
zlate veljave. Vrhutega za-  
dane vsaka srečka zlat do-  
bitek. Cena nizka. Pisma  
pod »Zlata vrednost« na  
upr. »Jutra«. 6060

**OTROŠKI VOZIČKI**  
več vrst, od 250 Din  
DVOKOLESA  
novi modeli s dobro pneu-  
matiko, že od 1500 Din  
naprej.

**MOTORČKI**  
najnovejši amerik. tipa  
»Evans« in D. K. W. Ori-  
onete, Motorette,  
PNEUMATIKA  
zračnice z garancijo od  
16 Din, plašči od 65 Din.  
Preprodajalec in mehaniki  
znane cene. Sprejemajo  
se vsa popravila, emajli-  
ranje in poniklanje. —  
»Tribuna«, F. B. L. to-  
varna dvokoles in otro-  
ških vozičkov, Ljubljana,  
Karlova cesta 4. 139

**RAZNIH VREČ**  
uporabnih za embalažo, se  
proda v večjih množinah.  
Istotam se prodaja konjska  
oprema in skoro nov za-  
pravljenček za 8000 Din.  
Naslov v upr. »Jutra«. 6208

**HLADILNI STROJ**  
(Kühlmachine), nov, kom-  
plet, amoniakkompressor,  
se v Mariboru ugodno pro-  
da. Pojasnila daje Oglasni  
zavod Fran Vorsič, Ma-  
ribor. 6284

**BANJA**  
dobro ohranjena, lesena, z  
železnimi obroči, se prodaja.  
Priprava je za kopanje  
in pranje. Poizve se Dok-  
tor Zarnikova ulica 9/II,  
desno. 6260

**MOTOCIKL**  
4 HP., z 2 prestavama, v  
brezhibnem stanju, se za-  
radi odpotovanja po jako  
ugodni ceni prodaja. Naslov  
v upr. »Jutra«. 6273

**Kupim**  
**GOSTILNISKI 6185**  
**ŠTEDILNIK**  
brez kabelj, 150x115 cm,  
v rabljenem stanju, se ku-  
pi. Ponudbe na upravo  
»Jutra« pod »Štedilnik  
št. 6185«.

**HRASTOVE PLOHE**  
50 mm debele, 8 m dolge,  
paralelno rezane, od 24 do  
34 cm široke, kupim. Bo-  
rove in smrekove deske,  
prvostopne in suhe, rez spe-  
cijalne in se ista ponudni-  
ku naznani pisмено. Buko-  
ve plohe, nečajmane, I. in  
II. vrsta, 85, 90, 95 in  
100 mm, od 2 do 4 m dol-  
žine in 24 do 50 cm širine,  
vsakih približno 4 kubične  
metre. Bukovo ogelje, su-  
ho, brez prahu. Ponudbe  
na upr. »Jutra« pod »Sta-  
na kupčija« do 20. t. m.  
z navedbo cen in množine.

### STAREGA SVINCA

vsako množino, kupim.  
Puškarna v Kranju. 2653

**KOLO** 6278  
dobro ohranjeno ali po-  
možni motor, kupim. Na-  
slov pove upr. »Jutra«.

**PAPIRNE VREČE**  
dobro ohranjene, kupim.  
Valjčni mlin Weinberger,  
Zagorje. 1162

**Nepremičnine**  
**HIŠICO**  
z vrtom v Ljubljani ali  
okolici kupim ali vzamem  
gostilno v najem. — Po-  
nudbe s ceno na Janko  
Stare, Kamnik. 6047

**LEPA VILA**  
na Bledu (vrt, njiva, kras-  
na lega), takoj prosta, se  
proda ali zamenja z vilo  
(hišo) v Ljubljani s pro-  
stim stanovanjem. Naslov  
pove upr. »Jutra«. 6256

**GOSTILNO**  
v najem išče mlad zakon-  
ski par brez otrok na do-  
bro idočem kraju. Vzame  
tudi na račun. 6083

**VELIKA GOSTILNA**  
z velikim dvoriščem, kras-  
ne kleti, veliki salon, čez  
2000 kvadratnih metrov  
notranjega prostora, za  
vasko obrt ali tovarno pri-  
praven, se zaradi bolezni  
za 10 milijonov kron prodaja.  
Pisane ponudbe pod »De-  
set milijonov« na podr.  
»Jutra«, Maribor. 6151

**POZOR!** 6198  
Trgovina z inventarjem in  
blagom na prometnem  
kraju v Mariboru, cen-  
trum mesta, ugodno, za-  
radi družinskih razmer na  
prodaj. Ponudbe upravi  
»Jutra« pod »1.250.000«.

**LOKAL** 6271  
v sredini Ljubljane, se za-  
menja za stanovanje. Po-  
nudbe z označbo sob in  
ulice na upr. »Jutra« pod  
»Zamenja«.

**KUPIM BRIVNICO**  
ali lokal, ali zamenjam sta-  
novanje v Celju z dobro-  
ločno brivnico. Posredo-  
vanje plačam. Naslov: Od-  
vetnik Rakun, Celje. 6233

**GOSTILNO** 6237  
na prometnem kraju vz-  
ame v najem in položi ka-  
vajo zakonski par brez  
otrok. Mož je obrtnik. Na-  
slov v upr. »Jutra«.

### TRGOVINA 6236

z mešanim blagom, zelo  
dobrodoča, v lepem kra-  
ju, se odda. Takoj potre-  
ben kapital 40.000 Din. —  
Posebno ugodno za mlaj-  
šega samca. Ponudbe na  
upr. »Jutra« pod »Redka  
prilika«.

### Stanovanja

**MEBLOVANO SOBO**  
lepo, zračno, svetlo, išče  
inženjer s soprogo brez  
otrok. Ponudbe na upr.  
»Jutra«. 6266

**NA HRANO**  
in stanovanje se sprejme-  
ta dva gospoda ali dve  
gospodični. Naslov pri  
upr. »Jutra«. 6221

**LEPO MEBLOVANO SOBO**  
z električno lučjo, se odda  
s 1. avgustom solidnemu  
samostojnemu gospodu za  
stalno; najraje bančnemu  
uradniku. Ponudbe na upr.  
»Jutra« pod »400 Dins«. 6274

**MEBLOVANO SOBO**  
v centru, s posebnim vho-  
dom, po možnosti s hrano,  
išče boljši gospod. Pisane  
ponudbe na upr. »Ju-  
tra« pod »Gospod«. 6279

**DOBRO NAGRADO**  
doblj. kdor mi preskrbi sta-  
novanje iz sobe in kuhin-  
je, bodisi v stari ali novi  
hiši. Cenj. ponudbe pisme-  
no na upr. »Jutra« pod  
Julij 1923«. 6261

**Damski krojači,**  
**šivilje in vezalke (Stickerinnen)!**  
Le prvostopnim močem se odda stalno delo na dom. —  
Naslov pove uprava »Jutra«. 3867

**Premog**  
**Oglje**  
**Drva**

**Podpisana tvrdka prodaja:**  
**Trboveljski I<sup>a</sup> premog**  
**in bukovo ogelje**  
iz svojega skladišča na južnem kolodvoru ter  
**suha, trda in mehka drva**  
rezana v dolžino za kuhinjsko uporabo iz svojega skla-  
dišča na Zelenem hribu.  
Premog in ogelje se oddajata v detajlu v vrečah, ali  
en gros v celih vagonih z 10% popustom od fakturnega  
zneska za združene odjemalce ali posameznike.  
Vsa goriva se odpremi po želji po naših vpregah  
na dom.  
Naročniki naj se javijo pri podpisani tvrdki:  
**„IMPEX“**  
ekspozitna in importna družba z o. z. v Ljubljani  
Krekov trg šte. 10, I. nadstropje.

### Pisalni stroji itd.

Mehanična delavnica  
(popravljalnica)  
LJUBLJANA  
Šelenburgova ulica 6/A  
L. BARAGA.

**Dva zanesljiva**  
**strojnika**  
za kompresor in motorje  
na bencin sprejme takoj  
„SLOGRAD“ d. d., Ljubljana.

**Proda se vsa oprema**  
**za specerijsko trgovino.**  
Ponudbe pod »Specerijska trgovina« na  
upravnishvo »Jutra«. 571

**Korespondent,**  
vešč slovenske, hrvatske, nemške in  
eventuelno italijanske koresponden-  
stropisja ter lesne manipulacije, se  
išče za novo parno žago. Reflektir-  
se samo na samske prvostopne moči.  
Ponudbe z navedbo dosedanjega služ-  
bovanja, plačilnih pogojev je poslati  
na Franca Oseta, parna žaga,  
Sv. Peter v Sav. dol. 3811

**Kdor hoče kaj prodati**  
**Kdor hoče kaj kupiti**  
**Kdor išče službe itd.**  
naj inserira v »Jutra«

## LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Delniška glavnica: Din 25.000.000.—  
Skupne rezerve: nad Din 20.000.000.—  
Centrala:  
LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA  
Podružnice:  
Brezice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Pluj, Sarajevo, Split, Trst.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.